

Evropská politika sousedství

Ing. Karel Hlaváček
Martin Kuta

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny
Parlamentní institut

Obsah:

EVROPSKÁ POLITIKA SOUSEDSTVÍ	2
ÚVOD	2
STÁTY ZAHRNUTÉ V ENP	3
REGIONÁLNÍ INICIATIVY	3
VÝCHODNÍ PARTNERSTVÍ.....	4
VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA	4
VZNIK INICIATIVY, JEDNÁNÍ V INSTITUCÍCH EU	4
KONKRÉTNÍ PODOBA VÝCHODNÍHO PARTNERSTVÍ.....	5
PROBLEMATICKÉ BODY VP	7
VÝVOJ V ROCE 2009	8
STATISTIKY OBCHODNÍ VÝMĚNY EU SE ZEMĚMI VÝCHODNÍHO PARTNERSTVÍ	10
ARMÉNIE.....	10
ÁZERBÁJDŽÁN	11
BĚLORUSKO	12
GRUZIE	13
MOLDÁVIE	15
UKRAJINA	16

Evropská politika sousedství**Úvod**

Projekt Evropské politiky sousedství (ENP) byl zahájen v roce 2004 jako reakce na probíhající rozšíření EU, které vedlo k potřebě navázat vztahy s budoucími sousedy EU. Jedná se o politiku bližší spolupráce s vybranými zeměmi založenou na společně sdílených hodnotách (demokracie a lidská práva, právní stát, dobrá veřejná správa, tržní ekonomika a trvale udržitelný rozvoj).

Právním základem této spolupráce je čl. 310 SES, který dává Společenství právo uzavírat se státy či mezinárodními organizacemi dohody o přidružení. ENP tak není založena na čl. 49 SEU, který dává evropským státům možnost žádat o členství v Unii a je proto vnímána jako alternativa k politice rozšíření, ačkoli podle Evropské komise (EK) ENP nepředjímá, jak se vzájemné vztahy budou dále vyvíjet.

Formálním základem spolupráce jsou smlouvy o partnerství a spolupráci (pro východní sousedy), popřípadě asociační dohody (pro jižní sousedy). V jejich rámci probíhá implementace tzv. akčních plánů. Ty jsou navrhovány společným orgánem

Unie a států účastnících se ENP (tzv. rada pro spolupráci), který je institucionálním základem spolupráce. Implementace akčních plánů je monitorována Komisí, která vypracovává pravidelné hodnotící zprávy.

Věcný základ spolupráce je stejný jako u předvstupního vyjednávání. V akčním plánu jsou stanoveny priority z oblasti unijního *acquis communautaire*, jež jsou implementovány s pomocí EU výměnou za možnost bližší spolupráce především v ekonomické, ale i politické oblasti.

Státy zahrnuté v ENP

Do spolupráce v rámci ENP jsou zahrnuty Alžírsko¹, Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Egypt, Gruzie, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libye, Moldávie, Maroko, Palestinská samospráva, Sýrie, Tunisko a Ukrajina. S Běloruskem², Libyí³ a Sýrií⁴ však ENP nebyla „aktivována“, protože nedošlo k dojednání příslušných akčních plánů.

Regionální iniciativy

V rámci ENP lze pozorovat regionální rozdíly. Základní geografické dimenze ENP jsou:

- jižní;
- východní (v jejím rámci dále východní Evropa a jižní Kavkaz).

V současnosti nejvýraznější regionální iniciativou v rámci jižní dimenze ENP je francouzský projekt Unie pro Středomoří, který navazuje na Barcelonský proces a posouvá ho na kvalitativně vyšší úroveň. Tato iniciativa byla schválena na zasedání Evropské rady v březnu 2008 a spuštěna v červenci 2008. Klíčovými jsou pro Unii pro Středomoří následující oblasti:

¹ Asociační dohoda s Alžírskem vstoupila v platnost v roce 2005, ale akční plán dosud nebyl přijat. Plán (tzv. Rodmap) pro implementaci Asociační dohody s Alžírskem byl Radou pro spolupráci dohodnut v září 2008.

² Bělorusko se ENP nemohlo účastnit z důvodu výhrad EU vůči tamnímu vládnímu režimu, nicméně nyní se bude účastnit iniciativy Východní partnerství, viz níže.

³ V listopadu 2008 začalo vyjednávání o rámcové dohodě mezi EU a Libyí, což značí počátek smluvních vztahů mezi EU a Libyí vůbec.

⁴ Se Sýrií byla sice asociační dohoda na technické úrovni sjednána již v roce 2004, nicméně z politických důvodů nebyla ze strany EU podepsána a ratifikována. V prosinci 2008 byl Radou pro spolupráci podepsána aktualizovaná Asociační dohoda.

- vyčištění Středozemního moře
- námořní a pozemní dopravní infrastruktura
- civilní ochrana (program prevence a reakce na přírodní katastrofy)
- alternativní energie: středozevní solární plán
- vyšší vzdělávání a výzkum, Euro-středomořská univerzita
- středomořská iniciativa obchodního rozvoje

V rámci východní dimenze je (kromě Východního partnerství – viz dále) aktuální projekt EK Černomořská synergie, který je zaměřen na hospodářský rozvoj tohoto regionu. Projekt má zahrnovat Řecko, Bulharsko, Rumunsko a dále též Ukrajinu, Rusko, Moldavsko a země jižního Kavkazu. Předmětem spolupráce se má stát mimo jiné energetika a doprava, projekt by měl zahrnout i snahu o řešení „zamrzlých konfliktů“ v Podněstří, Abcházii, Jižní Osetii, Náhorním Karabachu.

Východní partnerství

Všeobecná charakteristika

Východní partnerství (Eastern Partnership, VP) je iniciativa EU realizovaná v rámci Evropské politiky sousedství (ENP). Týká se šesti států ležících ve východním sousedství EU: Arménie, Ázerbajdžánu, Běloruska, Gruzie, Moldavska a Ukrajiny. Partnerství předpokládá podstatné posílení především politických vztahů se zmíněnými zeměmi v podobě uzavření nové generace asociačních dohod, prohloubení ekonomické spolupráce, usnadnění cestování, zdokonalených opatření v oblasti energetické bezpečnosti a nárůstu finanční pomoci ze strany EU. Cílem této iniciativy je přiblížit zúčastněné země Unii a přispět ke stabilitě, lepšímu vládnutí a ekonomickému vývoji.

Vznik iniciativy, jednání v institucích EU

Podnět k vypracování VP vzešel od Švédska a Polska a byl reakcí na Unii pro Středomoří⁵. Vznikem těchto dvou nových iniciativ v rámci ENP bylo potvrzeno rozdělení ENP na regionální iniciativy - na východní (východní Evropa a jižní Kavkaz) a jižní dimenzi (Středomoří a Blízký východ).

⁵ Projekt Unie pro Středomoří byl spuštěn dne 13. července 2008.

Polsko poprvé představilo koncept VP na zasedání Evropské rady dne 14. března 2008. Následně pak polská a švédská delegace prezentovaly návrh Východního partnerství v Radě dne 26. května 2008. Projekt si rychle získal podporu napříč EU a na následném zasedání dne 20. června 2008 ho schválila Evropská rada. Ta zároveň pověřila Komisi, aby na jaře 2009 prezentovala konkrétní návrhy na realizaci projektu. Celý proces pak byl urychlen konfliktem Gruzie s Ruskem a následnou pětidenní válkou. EU na konflikt reagovala zvýšenou pozorností věnovanou Gruzii (vyjednávání příměří, vyslání mise v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky oblasti), ale i celému regionu. Komise představila konkrétní podobu VP dne 3. 12. 2008 (viz samostatná kapitola). Na následném zasedání Evropské rady dne 11. 12. 2008 EU přivítala návrhy Komise a pověřila Radu, aby se návrhy prostudovala s cílem projekt schválit v březnu 2008. Na summitu EU27+6, který se konal 7. května 2009 byl projekt VP zahájen.

Východní partnerství je vnímáno zejména jako přínos pro Unii zejména v oblasti bezpečnosti: např. v dokumentu Zpráva o implementaci Evropské bezpečnostní strategie (EBS), který je současně aktualizací EBS, je VP jmenováno jako přední aktivita EU na tomto poli.

Konkrétní podoba Východního partnerství

Konkrétní podoba VP je rozpracována v dokumentu Sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Východní partnerství. Sdělení bylo zveřejněno Komisí dne 3. prosince 2008.

VP je založeno, stejně jako celá ENP, na evropských hodnotách, tedy na právním státu, řádné správě věcí veřejných, respektování lidských práv, respektování a ochraně menšin a zásadách tržního hospodářství a udržitelného rozvoje. Opatření k dosažení těchto cílů budou prováděna na bilaterální a multilaterální úrovni.

Bilaterální úroveň obsahuje:

- rozšíření smluvních vztahů směrem k dohodě o přidružení, vyjednávací možnosti k vytvoření dohod o volném obchodu s každou zemí, což by mělo dlouhodobě

vést k vytvoření sítě dohod volného obchodu, která by mohla v budoucnu dát podnět ke vzniku sousedského hospodářského společenství;

- postupnou vízovou liberalizaci směřující až k postupnému zavedení bezvízového cestování a cíleného otevření trhu práce ze strany EU;
- užší spolupráci na podporu energetické bezpečnosti partnerů i EU (členství Moldavska a Ukrajiny v Energetickém společenství, integrace energetického trhu Ukrajiny do trhu EU, „program inteligentní energie pro Evropu“...);
- podporu politik zaměřených na snižování rozdílů mezi jednotlivými zeměmi (podpora hospodářského a sociálního vývoje např. prostřednictvím regionálních rozvojových programů...);
- předpokladem pro zahájení jednání i následné prohlubování vztahů je pokrok partnerských zemí v přibližování se evropským hodnotám. Aby se zlepšila jejich schopnost provádět potřebné reformy, bude vytvořen nový komplexní program na budování institucí.

Multilaterální úroveň představuje zcela nový rámec vzájemných vztahů. Je snahou podpořit regionální dialog, budování důvěry a následně i integraci. Komise navrhuje ustavení čtyř politických platforem:

- demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita (výměna zkušeností za účelem řešení problémů, podpora stability a budování důvěry);
- hospodářská integrace a soudržnost s politikami EU (zahrnuje i politiku životního prostředí a problematiku změny klimatu);
- energetická bezpečnost (vytvoření společných mechanismů včasného varování a společných bezpečnostních opatření, harmonizace energetických politik, diverzifikace tranzitních cest, ve střednědobém horizontu vytvoření propojeného energetického trhu);
- mezilidské kontakty (zejména spolupráce v oblasti vzdělávání mládeže a výzkumu).

Multilaterální rámec VP bude realizován následujícím postupem:

- jednou za dva roky se bude konat summit;
- každý rok na jaře se bude konat zasedání ministrů zahraničí;

- budou ustaveny čtyři tematické platformy; na jejich základě se dvakrát do roka budou pořádat schůzky na úrovni vyšších úředníků. V rámci platform budou přijímány cíle a hodnocen pokrok v jejich plnění;
- budou vytvořeny pracovní skupiny na podporu tematických platform.

VP vyžaduje podstatné navýšení **finančních prostředků**: Komise plánovala na období 2010-2013 uvolnit dodatečných 350 milionů eur, takže v roce 2013 dosáhne pomoc EU účastnickým zemím cca 785 milionů eur oproti současným 450 milionům. Celkové dodatečné finanční prostředky ale dosáhnou 600 milionů eur, protože Komise plánuje realokaci 250 milionů eur již vyčleněných v současném rozpočtu. Financování bude probíhat v rámci nástroje evropského sousedství a partnerství (ENPI).

Problematické body VP

Ačkoli VP směřuje k posílení vztahů mezi EU a jejími východními sousedy, není všemi zeměmi přijímána jednoznačně kladně. **Ukrajina**, která dlouhodobě usiluje o vyhlídku členství v EU, na projekt reagovala chladně.

Dlouhodobě problematické jsou vztahy mezi EU a **Běloruskem**. Je ovšem zřejmé, že EU se v poslední době k Bělorusku staví vstřícně, a to i vzhledem ke vzrůstajícím obavám EU z ruské politiky v regionu. EU dne 13. října 2008 pozastavila zákaz vydávání víz běloruským činitelům na šest měsíců, v listopadu 2008 přivítala snahu Běloruska zdokonalit svoji volební legislativu, nyní mu nabízí účast na VP. Kromě toho se EU angažuje v možnosti zahájit s Běloruskem dialog o lidských právech na ministerské úrovni.

Určité obavy panují ohledně dopadu VP na vztahy EU s **Ruskem**. Text dokumentu Evropské komise i vyjádření evropských představitelů v tomto ohledu vycházejí Rusku vstřícně: předseda Komise José Barroso např. prohlásil, že VP „nechce vytvářet sféry vlivu, ani kreslit v Evropě dělící čáry“. Finální verze dokumentu také zmírnila prohlášení o vazbě VP na vstup do EU: zatímco původně se ve zprávě hovořilo o evropské identitě a evropských aspiracích východoevropských zemí, nakonec dokument prohlašuje VP za neutrální vzhledem k evropským aspiracím.

Program se také potýká se stejným problémem jako celá ENP, ačkoli se oficiálně mluví o „partnerských zemích“, některé země namítají, že politika je vedena jednostranně ze strany EU. Partnerství formou pomoci s následnou kontrolou jejího použití může urážet hrdost zemí, které se politiky účastní (v tomto smyslu se vzhledem k ENP vyjadřovala např. Ukrajina).

Vývoj v roce 2009

Dne 15. ledna 2009 rozhodla Konference předsedů Evropského parlamentu (EP) o založení Parlamentního shromáždění pro vztahy s východním sousedstvím (Parliamentary Assembly for Relations with Eastern Neighbourhood, EURONEST). Jde o vytvoření parlamentní dimenze VP. Europoslanec Jacek Saryusz Wolski se domnívá, že EURONEST by mělo sloužit jako kontrolní orgán a zajišťovat demokratický dohled. Složeno bude z poslanců zemí východního partnerství a europoslanců, kteří jsou členy delegací pro vztahy s těmito zeměmi. Vzniknout by mělo po volbách do EP v červnu 2009.

Ve dnech 19. a 20. března 2009 přijala **Evropská rada** „Prohlášení o Východním partnerství“, kterým stvrdila svůj souhlas s iniciativou i soulad s původním návrhem Komise. V prohlášení Evropská rada vymezuje základní charakteristiky Východního partnerství (VP):

- VP je vytvářeno jako společenství evropských hodnot;
- VP se bude řídit zásadami společné odpovědnosti, diferenciací a podmíněnosti;
- finanční podpora bude činit 600 milionů eur pro období do roku 2013 (EU tak nakonec překonala dlouhotrvající neshody ohledně výše nákladů na VP);
- VP bude mít dvoustrannou (EU a daná partnerská země) a vícestrannou (EU a všechny partnerské země) dimenzi.

Projekt VP dlouho čelil problémům, spojeným zejména s financováním. Podle návrhu Komise totiž předpokládal přísun dodatečných 350 milionů eur, na kterém se musely shodnout **členské státy**. Generální ředitel DG RELEX⁶ Eneko Landaburu se ještě dne 20. ledna 2009 vyjádřil v tom smyslu, že je velmi těžké předvídat, jestli se členské státy v tomto bodě dokáží shodnout. Důvodem k neshodám byly zřejmě také

⁶ Generální ředitelství Evropské komise pro vnější vztahy.

obavy, aby náklady na VP nezapříčinily omezení financování iniciativy Unie pro Středomoří. Tento problém však byl nakonec vyřešen.

Na iniciativu reagovalo **Rusko**, které se obává rozšíření evropské „sféry vlivu“. Ministr zahraničí Sergej Lavrov se dne 21. března v Bruselu dotazoval, jestli VP není „sféra vlivu zahrnující Bělorusko“. Kritizoval rovněž vyjádření předsedy Rady Karla Schwarzenberga, že uznání nezávislosti Abcházie a Jižní Osetie ze strany Běloruska by mohlo zkomplikovat participaci Běloruska na VP. Naznačil, že takovýto tlak nepovažuje za podporu demokracie, nýbrž vydírání.

Projekt má naopak podporu **USA**. Prezident Barack Obama na neformálním summitu EU-USA dne 5. dubna 2009 vyslovil svoji podporu iniciativě Východního partnerství. Americká administrativa ji oceňuje jako prostředek ke zvýšení energetické bezpečnosti EU, tzn. snížení energetické závislosti na Rusku.

Statistiky obchodní výměny EU se zeměmi Východního partnerství

Arménie

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Arménie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	869,2	100,0	0,327	0,04
2004	953,0	100,0	0,338	0,04
2005	1 052,7	100,0	0,419	0,04
2006	1 159,3	100,0	0,477	0,04
2007	1 241,4	100,0	0,605	0,05
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007			105	

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Arménie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	935,3	100,0	0,168	0,02
2004	1 027,5	100,0	0,247	0,02
2005	1 179,6	100,0	0,514	0,04
2006	1 351,7	100,0	0,339	0,03
2007	1 433,8	100,0	0,355	0,02
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007			105	

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Arménie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce	<i>mil. eur</i>	%	Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)
Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti			
CELKEM	355	100,0	0,0
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	293	82,7	0,2
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	37	10,5	0,1
8. Různé průmyslové výrobky	14	4,0	0,0
0. Potraviny a živá zvířata	3	0,8	0,0
1. Nápoje a tabák	2	0,5	0,0
7. Stroje a přepravní zařízení	1	0,3	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	1	0,4	0,0
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	0	0,0	0,0

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Arménie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	<i>%</i>	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	605	100,0	0,0
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	129	21,3	0,1
7. Stroje a přepravní zařízení	121	20,0	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	84	13,9	0,2
8. Různé průmyslové výrobky	78	13,0	0,1
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	53	8,7	0,0
0. Potraviny a živá zvířata	36	6,0	0,1
1. Nápoje a tabák	17	2,9	0,1
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	4	0,6	0,0
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	2	0,4	0,0
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	2	0,3	0,1

Zdroj: Eurostat

Ázerbájdžán

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Ázerbájdžán	
	<i>mld. eur</i>	<i>%</i>	<i>mld. eur</i>	<i>%</i>
2003	869,2	100,0	0,798	0,09
2004	953,0	100,0	1,246	0,13
2005	1 052,7	100,0	1,495	0,14
2006	1 159,3	100,0	1,955	0,17
2007	1 241,4	100,0	1,594	0,13
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	66			

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Arménie	
	<i>mld. eur</i>	<i>%</i>	<i>mld. eur</i>	<i>%</i>
2003	935,3	100,0	1,302	0,14
2004	1 027,5	100,0	1,292	0,13
2005	1 179,6	100,0	2,508	0,21
2006	1 351,7	100,0	5,447	0,40
2007	1 433,8	100,0	7,400	0,52
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	36			

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Ázerbájdžánu podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	<i>%</i>	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	7 400	100,0	0,5

3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	7239	97,8	2,2
8. Různé průmyslové výrobky	68	0,9	0,0
0. Potraviny a živá zvířata	29	0,4	0,0
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	20	0,3	0,0
7. Stroje a přepravní zařízení	18	0,2	0,0
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	7	0,1	0,0
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	6	0,1	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	2		0,0
1. Nápoje a tabák	1		0,0

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Ázerbájdžánu podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)
CELKEM	1 594	100,0	0,1
7. Stroje a přepravní zařízení	657	41,2	0,2
8. Různé průmyslové výrobky	233	14,6	0,2
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	166	10,4	0,1
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	138	8,6	0,1
1. Nápoje a tabák	69	4,3	0,4
0. Potraviny a živá zvířata	50	3,2	0,1
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	17	1,1	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	16	1,0	0,0
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	8	0,5	0,0
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	2	0,1	0,1

Zdroj: Eurostat

Bělorusko

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Bělorusko	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	869,2	100,0	2,2	0,26
2004	953,0	100,0	2,6	0,28
2005	1 052,7	100,0	3,2	0,31
2006	1 159,3	100,0	4,4	0,38
2007	1 241,4	100,0	4,8	0,39
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	40			

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Bělorusko	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	935,3	100,0	2,0	0,22
2004	1 027,5	100,0	2,7	0,26
2005	1 179,6	100,0	3,4	0,29
2006	1 351,7	100,0	4,5	0,33

2007	1 433,8	100,0	4,4	0,31
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	47			

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Běloruska podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	4 354	100,0	0,3
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	2 449	56,2	0,7
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	727	16,7	0,4
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	303	7,0	0,3
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	234	5,4	0,4
7. Stroje a přepravní zařízení	201	4,6	0,1
8. Různé průmyslové výrobky	197	4,5	0,1
0. Potraviny a živá zvířata	66	1,5	0,1
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	7	0,2	0,1
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	6	0,1	0,0
1. Nápoje a tabák	4	0,1	0,1

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Běloruska podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	4 836	100,0	0,4
7. Stroje a přepravní zařízení	2 080	43,0	0,5
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	707	14,6	0,4
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	681	14,1	0,4
8. Různé průmyslové výrobky	359	7,4	0,3
0. Potraviny a živá zvířata	283	5,8	0,7
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	72	1,5	0,1
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	63	1,3	0,2
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	48	1,0	0,1
1. Nápoje a tabák	39	0,8	0,2
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	10	0,2	0,4

Zdroj: Eurostat

Gruzie

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Gruzie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	869,2	100,0	0,443	0,05
2004	953,0	100,0	0,610	0,06
2005	1 052,7	100,0	0,681	0,06
2006	1 159,3	100,0	0,925	0,08

2007	1 241,4	100,0	1,089	0,09
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	80			

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Gruzie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	935,3	100,0	0,261	0,03
2004	1 027,5	100,0	0,314	0,03
2005	1 179,6	100,0	0,276	0,02
2006	1 351,7	100,0	0,473	0,03
2007	1 433,8	100,0	0,483	0,03
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	94			

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Gruzie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídění SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)
CELKEM	483	100,0	0,3
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	202	41,8	0,1
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	102	21,1	0,2
0. Potraviny a živá zvířata	50	10,5	0,1
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	39	8,0	0,0
1. Nápoje a tabák	36	7,5	0,5
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	19	4,0	0,0
7. Stroje a přepravní zařízení	10	2,1	0,0
8. Různé průmyslové výrobky	5	1,0	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	5	0,9	0,0
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky			

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Gruzie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídění SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)
CELKEM	1 089	100,0	0,1
7. Stroje a přepravní zařízení	293	26,9	0,1
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	242	22,2	0,4
8. Různé průmyslové výrobky	125	11,5	0,1
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	115	10,5	0,1
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	73	6,7	0,0
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	43	4,0	0,2
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	42	3,9	0,1
0. Potraviny a živá zvířata	42	3,8	0,1

1. Nápoje a tabák	14	1,3	0,1
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	11	1,0	0,4

Zdroj: Eurostat

Moldávie

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Moldávie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	869,2	100,0	0,784	0,09
2004	953,0	100,0	0,915	0,10
2005	1 052,7	100,0	1,080	0,10
2006	1 159,3	100,0	1,183	0,10
2007	1 241,4	100,0	1,495	0,12
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007			67	

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Moldávie	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	935,3	100,0	0,430	0,05
2004	1 027,5	100,0	0,520	0,05
2005	1 179,6	100,0	0,435	0,04
2006	1 351,7	100,0	0,514	0,04
2007	1 433,8	100,0	0,727	0,05
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007			82	

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Moldávie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)
CELKEM	727	100,0	0,1
8. Různé průmyslové výrobky	238	32,7	0,1
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	227	31,2	0,1
0. Potravin a živá zvířata	83	11,5	0,1
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	82	11,3	0,1
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	26	3,6	0,4
1. Nápoje a tabák	17	2,3	0,3
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	15	2,0	0,0
7. Stroje a přepravní zařízení	10	1,4	0,0
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	3	0,4	0,0
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	3	0,3	0,0

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Moldávie podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třidy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	1 495	100,0	0,1
7. Stroje a přepravní zařízení	395	26,4	0,1
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	290	19,4	0,2
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	173	11,6	0,1
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	170	11,4	0,3
8. Různé průmyslové výrobky	161	10,8	0,1
0. Potraviny a živá zvířata	78	5,2	0,2
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	42	2,8	0,2
1. Nápoje a tabák	26	1,7	0,1
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	10	0,6	0,0
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	3	0,2	0,1

Zdroj: Eurostat

Ukrajina

Vývozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Ukrajina	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	869,2	100,0	8,941	1,03
2004	953,0	100,0	10,583	1,11
2005	1 052,7	100,0	13,281	1,26
2006	1 159,3	100,0	18,225	1,57
2007	1 241,4	100,0	22,368	1,80
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	13			

Zdroj: Eurostat

Dovozy EU-27, 2003-2007

Rok	Mimo EU-27		Ukrajina	
	<i>mld. eur</i>	%	<i>mld. eur</i>	%
2003	935,3	100,0	6,580	0,70
2004	1 027,5	100,0	8,458	0,82
2005	1 179,6	100,0	8,655	0,73
2006	1 351,7	100,0	9,848	0,73
2007	1 433,8	100,0	12,392	0,87
Pořadí mezi partnery EU v daném roce				
2007	25			

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz z Ukrajiny podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třidy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	%	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	12 392	100,0	0,9
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	4 283	34,6	2,4

2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	1 649	13,3	2,7
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	1 431	11,5	0,4
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	874	7,1	0,8
7. Stroje a přepravní zařízení	851	6,9	0,3
8. Různé průmyslové výrobky	614	5,0	0,3
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	507	4,1	8,5
0. Potraviny a živá zvířata	355	2,9	0,6
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	70	0,6	0,2
1. Nápoje a tabák	22	0,2	0,3

Zdroj: Eurostat

Evropská unie - dovoz do Ukrajiny podle jednotlivých komodit, údaje za rok 2007

Oblast produkce Třídy SITC, rev 3, řazeno podle důležitosti	<i>mil. eur</i>	<i>%</i>	<i>Podíl na celkovém dovozu do zemí EU (v %)</i>
CELKEM	22 368	100,0	1,8
7. Stroje a přepravní zařízení	7 775	34,8	1,8
6. Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	3 409	15,2	2,1
5. Chemikálie a příbuzné výrobky	3 019	13,5	1,6
8. Různé průmyslové výrobky	2 280	10,2	1,9
0. Potraviny a živá zvířata	863	3,9	2,1
3. Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	726	3,2	1,2
2. Surové materiály nepoživatelné s výjimkou paliv	310	1,4	1,2
9. Komodity a předměty obchodu nezatříděné	284	1,3	0,8
1. Nápoje a tabák	177	0,8	0,9
4. Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	23	0,1	0,9

Zdroj: Eurostat